

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 1/7

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI I PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa dystrybutora:	IRONBLACK
Nazwa producenta:	CZERŃ ŻELAZOWA Z-200
Rodzaj produktu:	Pigment barwiący beton.
Zakres stosowania:	Zawodowy – do wytwarzania materiałów budowlanych.
Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki	P.P.H.U JURGA Rafał Jurga 63-100 Śrem, Krzyżanowo 33 tel./fax: 61 28 20 110 tel. alarmowy: 61 28 20 002 w godz. 8.00-16.00 e-mail: biuro@jurga.com.pl

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Substancja nie została zaklasyfikowana jako niebezpieczna zgodnie z obowiązującym prawem.	
Zagrożenie pożarowe:	Substancja stała, niepalna.
Zagrożenie toksykologiczne:	Czerń żelazowa - tlenek żelaza(III) w postaci pylistej powodować może lekkie podrażnienie skóry i błon śluzowych. <i>Obraz rentgenograficzny nie wykazuje zmian chorobowych w płucach. Objawy podrażnienia ustępują po zlikwidowaniu ekspozycji.</i>
Zagrożenie ekotoksykologiczne:	Czerń żelazowa - tlenek żelaza(III) – jest stałym elementem środowiska naturalnego. Zaszkodzić mogą tylko duże zrzuty do środowiska lądowego i wodnego.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Substancja:

Nazwa chemiczna	% wag.	Nr CAS	Nr WE	Symbol ostrzegawczy	Zwroty zagrożenia (R)
C.I. Pigment Black 11 (tlenek żelaza)	100	1317-61-9	215-277-5	-	-

4. PIERWSZA POMOC

Uwaga: W pierwszej kolejności należy wyprowadzić poszkodowaną osobę z zanieczyszczonego pyłem substancji środowiska. Skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym.
Następstwa wdychania: <ul style="list-style-type: none">• Ułożyć poszkodowaną osobę w pozycji leżącej.• W przypadku wystąpienia takiej potrzeby - wykonać sztuczne oddychanie i zapewnić pomoc lekarską.
Następstwa połknięcia: <ul style="list-style-type: none">• Przepłukać usta. Podać 0,5 l wody do wypicia. U osoby przytomnej wywołać wymioty lub wykonać płukanie żołądka.• Zapewnić spokój, leżenie i ciepło. Zapewnić pomoc lekarską.
Kontakt z oczami: <ul style="list-style-type: none">• Przemyc skażone oczy większą ilością letniej wody przez 15 - 20 minut, przy wywiniętych powiekach (usunąć przedtem szkła kontaktowe).• W przypadku konieczności zapewnić konsultację lekarza – okulisty.
Kontakt ze skórą:

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 2/7

- Zdjąć skażone ubranie. Oczyszczyć mechanicznie skażoną skórę, przemyć dużą ilością wody a następnie wodą z łagodnym mydłem.
- Zasięgnąć porady dermatologa gdy wystąpi podrażnienie skóry.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zagrożenia pożarowe:	Substancja stała, niepalna.
Środki gaśnicze do gaszenia pożarów w sąsiedztwie:	<ul style="list-style-type: none">• gaśnice CO₂,• gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC lub BC,• gaśnice pianowe,• gaśnice płynowe z dodatkowym wodnym roztworem środka.
Gaszenie pożaru w sąsiedztwie:	Mały pożar gasić gaśnicą śniegową (CO ₂) lub proszkową (ABC albo BC), duży pożar gasić pianą lub w ostateczności rozproszonymi prądami wody. Uwaga: Pojemniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą, i w miarę możliwości usunąć z zagrożonego obszaru.
Sprzęt ochronny strażaków:	Kombinezony standardowe Aparaty izolujące drogi oddechowe.
Uwaga dodatkowa:	W ogniu powstaje tlenek i ditlenek węgla.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Środki ochrony indywidualnej:	Unikać kontaktu z uwalniającą się kamforą syntetyczną. Stosować ubrania ochronne z tkanin powlekanych, rękawice ochronne, okulary ochronne w szczelnej obudowie, ochrony dróg oddechowych przed pyłem. Należy pamiętać o ograniczonym czasie działania ochronnego filtrów cząsteczkowych (filtr cząsteczkowy oznaczony kolorem białym i symbolem P2).
Metody oczyszczania:	Pyły strącać rozproszonym strumieniem wody. Substancję stałą zebrać mechanicznie do pojemników z wiekiem. Pozostałości przysypać palnym materiałem chłonny (trociny, sproszkowany torf), zebrać, skierować do ewentualnego zagospodarowania lub zniszczenia.
Zabezpieczenie środowiska:	W przypadku wydostania się z pojemników większej ilości substancji do środowiska, zanieczyszczony teren należy wyizolować z otoczenia. W pierwszej kolejności odciąć źródło zanieczyszczenia środowiska. Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Skażony grunt podlega wymianie.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z substancją:	Podczas kontaktów z substancją: <ul style="list-style-type: none">• nie jeść, nie pić, nie zażywać leków,• unikać kontaktów z substancją,• unikać wdychania pyłów,• przestrzegać zasad higieny osobistej,• stosować odzież i sprzęt ochrony osobistej,• pracować w wentylowanym pomieszczeniu. Przechowywać w zamknięciu.
Zapobieganie pożarom/wybuchom:	Nie wykonywać prac z otwartym ogniem, nie palić, instalować urządzenia wentylacyjne.
Warunki	Wszelkie pomieszczenia magazynowe muszą być wydajnie wentylowane.

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 3/7

bezpiecznych magazynów:	Magazyny muszą być suche, przystosowane do przechowywania produktów chemicznych.
Warunki magazynowania:	Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, w magazynie chemicznym, wyposażonym w instalację wentylacyjną, w miejscu chłodnym i suchym, na twardym podłożu, najlepiej ceramicznym, lub na półkach regałów. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, spożywania posiłków, używania otwartego ognia. Zapoznać się z treścią karty-charakterystyki.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wartości graniczne narażenia:

Najwyższe dopuszczalne stężenie (mg/m³) w środowisku pracy - obowiązujące w Polsce:

CAS	Składnik	NDS (mg/m ³)	NDSCh (mg/m ³)	NDSP(mg/m ³)
1317-61-9	Tlenki żelaza (w przeliczeniu na Fe) w postaci dymów:	5 mg/m ³	10 mg/m ³	-

Najwyższe dopuszczalne stężenie (mg/m³) w środowisku pracy - obowiązujące w Unii Europejskiej:

CAS	Nazwa czynnika	Wartości dopuszczalne		Adnotacje
		8 godzin	Krótkoterminowe	
		mg/m ³	mg/m ³	
-	-	-	-	--

Kontrola narażenia:

Kontrola narażenia w miejscu pracy:

Ochrona rąk:	Rękawice ochronne z tkanin zwartych.
Ochrona oczu:	Okulary ochronne w szczelnej obudowie.
Ochrona dróg oddechowych:	Maski przeciwpyłowe.
Ochrona skóry:	Ubrania robocze ze zwartej tkaniny.
Ogólne środki ochrony i higieny:	Przestrzegać ogólnych zasad higieny. Nie jeść, nie pić podczas pracy. Po zakończeniu pracy umyć ręce. Zanieczyszczone ubranie wymienić.

Kontrola narażenia środowiska – brak danych

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

INFORMACJE OGÓLNE	
Postać fizyczna:	W warunkach normalnych ciało stałe (proszek)
Barwa:	Czarna.
Zapach:	Bez zapachu.
WAŻNE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I ŚRODOWISKA	
Wartość pH zawiesina 5 %:	5,0 – 8,0/20°C
Gęstość względna/nasypowa:	Powyżej 960 kg/m ³
Prężność par:	Nie dotyczy.
Temperatura topnienia:	Nie dotyczy
Temperatura wrzenia:	Nie dotyczy
Temperatura zapłonu:	Niepalny

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 4/7

Samozapalność:	Niepalny
Zagrożenie wybuchem:	Brak właściwości wybuchowych
Zakres tworzenia z powietrz. mieszanin wybuchowych:	Nie dotyczy
Lepkość:	Nie dotyczy.
Rozpuszczalność w wodzie:	Nierozpuszczalny w wodzie, tworzy zawiesinę
Właściwości utleniające:	Nie dotyczy.
Prężność pary:	Nie dotyczy.
Współczynnik n-oktanol/woda:	Nie dotyczy.

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność i reaktywność:	Tlenek żelaza(III) przechowywany w warunkach normalnych jest produktem stabilnym. Pod wpływem wilgoci tworzy wodorotlenek żelaza(III).
Właściwości korozyjne:	Brak
Niebezpieczne produkty rozkładu:	Brak.
Właściwości korozyjne:	Brak.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Drogi narażenia:	Drogi pokarmowe, drogi oddechowe, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.
Toksyczność ostra:	LD50(doustnie, szczur) > 5000 mg/kg
Działanie miejscowe:	
Kontakt ze skórą:	Indywidualnie może spowodować podrażnienie.
Kontakt z oczami:	Może spowodować silne podrażnienie.
Drogi oddechowe:	Pył substancji działa podrażniająco na błonę śluzową.
Drogi pokarmowe:	Pożłknięcie wywoła wymioty, które, mogą być one połączone z biegunką.

Następstwa opóźnione i chroniczne:

Działanie uczulające:	Nie dotyczy.
Działanie rakotwórcze:	Nie dotyczy.
Działanie mutagenne:	Nie dotyczy.
Działanie na rozrodczość:	Nie dotyczy.
Działanie narkotyczne:	Nie dotyczy.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Toksyczność ostra:	LC50(Leuciscus idus) >1000 mg/kg/48 godz.
AOX:	Zgodnie z recepturą nie zawiera chlorowcowęglowodorów.
Mobilność:	Nie rozpuszcza się w wodzie.
Stopień biodegradacyjności:	Nie ustalono.
Bioakumulacyjność:	Nie ustalono.
Stopień zagrożenia wód:	Mały.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Metody unieszkodliwiania:

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 5/7

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.62 poz. 628) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz. 1206),

Zawartość opakowania wg:

rodzaju	06 03 16	Tlenki metali inne niż wymienione w 06 03 15.
----------------	-----------------	---

Opakowania wg:

rodzaju	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych.
----------------	-----------------	----------------------------------

rodzaju	15 01 04	Opakowania z metali.
----------------	-----------------	----------------------

Sposób likwidacji - termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.

Zużyte opakowania dostarczać do uprawnionych do ich przerabiania przedsiębiorstw.

Opakowania opróżnić całkowicie.

Nie wprowadzać do środowiska.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

A. Transport drogowy i kolejowy (ADR /RID)	
UN-	
Klasa:	-
Grupa pakowania:	-
Kod klasyfikacyjny:	-
Numer rozpoznawczy zagrożenia:	-
Nalepka ostrzegawcza wg (ADR/RID):	-
B. Transport morski (IMDG)	
UN -	
Klasa:	-
Grupa pakowania:	-
EmS – numer:	-
Zanieczyszczenie środowiska morskiego:	nie
Nalepka ostrzegawcza wg IMDG:	-
C. Transport lotniczy (IATA-DGR)	
UN -	
Klasa:	-
Grupa pakowania:	-
Nalepka ostrzegawcza wg IATA:	-

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Substancja nie została zaklasyfikowana jako niebezpieczna zgodnie z obowiązującym prawem.

Informacje na etykietach dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska:

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania	
S 2	Chronić przed dziećmi.
S 22	Nie wdychać pyłu.
S 26	Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

Kartę wykonano zgodnie z:

- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 PEiR z dnia 18.12.2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE;
- Ustawą o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11.01.2001r. (Dz.U.11 poz.84; z późniejszymi zmianami);

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 6/7

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia **13.11.2007r** w sprawie karty **charakterystyki (Dz.U. Nr 215, poz. 1588)**
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28.09.2005r w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem - ZAŁĄCZNIK (Dz.U.201 poz.1674), (29ATP);
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych; ze zmianą z dnia **4.09.2007r (Dz. U. Nr 174, poz. 1222)**;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ze zmianą z dnia 1.10.2005r (Dz.U. 212 poz.1769) i zmianą z dnia **30.09.2007 (Dz.U 161 poz.1142)**;
- DYREKTYWY KOMISJI: 2000/39/WE z dnia 8.06.2000r. i 2006/15/WE z dnia 7.02.2006r. ustanawiające pierwszy i drugi wykaz wskaźnikowych wartości dopuszczalnych ryzyka zawodowego.
- Ustawą z dnia 27.04.2001r. o odpadach, (Dz.U.62 poz.628) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz. 1206);
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz.U. 2001 nr 63 poz. 638);
- Klasyfikacja towarów niebezpiecznych zgodnie z Umową Europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650) z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych. (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21.12.2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej. (Dz. U. Nr 259, poz. 2173);

16. INNE INFORMACJE

Porady szkoleniowe:	
Przed użyciem zapoznać się z kartą charakterystyki.	
Normy na sprzęt ochronny:	
PN-EN 20344:2005(U)	Wymagania i metody badania obuwia bezpiecznego, ochronnego i zawodowego do użytku w pracy.
PN-EN 166:2005	Ochrona indywidualna oczu. Wymagania.;
PN-EN 374-1:2005	Rękawice chroniące przed chemikaliami i mikroorganizmami.
PN-EN 374-2:2005	Terminologia i wymagania
PN-EN 374-3:2005	Wyznaczanie odporności na przesiąkanie.
PN-EN 14605:2005(U)	Wyznaczanie odporności na przenikanie chemikaliów;
PN-EN 14605:2005(U)	Odzież ochronna. Ochrona przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży chroniącej przed chemikaliami z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy (typ 3);
Powietrze na stanowiskach pracy:	
PN-EN 1540:2004	Powietrze na stanowiskach pracy. Terminologia
PN-EN 689:2002	Powietrze na stanowiskach pracy. Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarowa.
Inne informacje:	
<ul style="list-style-type: none">• Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacja zawarta w powyższej karcie stanowi opis wymogów bezpieczeństwa użytkownika substancji. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do określonych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości substancji.• Produkt nie może być bez pisemnej zgody używany w żadnym innym celu aniżeli podanym w p.1 karty charakterystyki.• Karta charakterystyki jest bezpośrednio przekazywana dystrybutorowi produktu, bez zapewnień lub gwarancji co do kompletności bądź szczegółowości odnośnie do wszystkich informacji lub zaleceń w niej zawartych.• Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy i spełniają warunki prawa krajowego oraz Unii Europejskiej.	

IRONBLACK Czerń Żelazowa

Data wydania: 01.03.2011

Data aktualizacji:

Strona/stron 7/7

- Informacje zawarte w niniejszej karcie-charakterystyce nie są gwarancją parametrów technicznych czy przydatności do określonych zastosowań.

Wersja 1.

* * * * *